

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 03
Rotel 030113

DOM
2022-03-16
Stockholm

Mål nr
B 13147-21

Sid 1 (2)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nyköpings tingsrätts dom den 7 oktober 2021 i mål nr B 1628-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Chefsåklagare Robert Eriksson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Nyköping

Klagande (Tilltalad)

Karl BERTIL Eber Malmberg, 19400303-2713
Skärlagsgatan 35
619 30 Trosa

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Emil Persson
Advokatfirman af Klercker AB
Västra Trädgårdsgatan 47
611 32 Nyköping

SAKEN

Hets mot folkgrupp

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
2. Emil Persson får ersättning av staten med 11 716 kr, varav 9 373 kr avser arbete och 2 343 kr mervärdesskatt. Bertil Malmberg ska återbetala hela denna kostnad till staten.

Dok.Id 1785430

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 669 80

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Bertil Malmberg har yrkat att hovrätten ska frikänna honom från ansvar för hets mot folkgrupp.

Åklagaren har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten är densamma som i tingsrätten.

Även med beaktande av vad som föreskrivs om yttrandefrihet i den s.k. Europakonventionen (EKMR) kommer hovrätten inte till någon annan slutsats i fråga om skuld än tingsrätten har gjort. Hovrätten ansluter sig vidare till tingsrättens påföljdsbestämning. Tingsrättens dom ska alltså inte ändras.

Med hänsyn till Bertil Malmbergs ekonomiska förhållanden ska han till staten återbetala kostnaden i hovrätten för den offentlige försvararen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-04-13

I avgörandet har deltagit f.d. hovrättslagmannen Magnus Göransson, hovrättsrådet Henrik Matz, referent, och tf. hovrättsassessorn Axel Johnsson.

Rättelse/komplettering

Dom, 2021-10-07

Domslut för Bertil Malmberg, 19400303-2713

- Komplettering, 2021-10-07

Beslut av: rådmannen Paul Magnusson

På grund av förbiseende har i domslutet påföljden villkorlig dom fallit bort. Bertil Malmberg döms således till villkorlig dom i förening med dagsböter enligt vad som framgår av domslutet.

Kompletteringsbeslutet får överklagas till Svea hovrätt senast den 28 oktober 2021.

Paul Magnusson

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Karl BERTIL Eber Malmberg, 19400303-2713
Skärlagsgatan 35
619 30 Trosa

Offentlig försvarare:

Advokat Emil Persson
Advokatfirman af Klercker AB
Västra Trädgårdsgatan 47
611 32 Nyköping

Åklagare

Chefsåklagare Robert Eriksson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Nyköping
Box 124
611 23 Nyköping

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Hets mot folkgrupp, 16 kap 8 § 1 st brottsbalken
2021-04-27

Påföljd m.m.

Dagsböter 40 om 600 kr

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

Emil Persson får ersättning av staten med 6 756 kr. Av beloppet avser 5 405 kr arbete, och 1 351 kr mervärdesskatt. Bertil Malmberg ska återbetala hela denna kostnad till staten.

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Bertil Malmberg ska dömas för hets mot folkgrupp, 16 kap 8 § 1 st brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning

Bertil Malmberg har uttryckt missaktning om folkgruppen sydsudaneser med syftning på nationellt ursprung genom att uppge att personer från nämnda nation har lägst intelligensnivå och sämst IQ eller liknande uttryck. Uttalandet spreds i samband med ett anförande på Region Sörmlands fullmäktige inför omkring 50 personer. Det hände den 27 april 2021 i anslutning till Olof Palmes väg, Nyköpings kommun.

Bertil Malmberg begick gärningen med uppsåt.

DOMSKÄL

Bertil Malmberg har bestritt ansvar för brott och hört över åtalet berättat: Han är ledamot i regionfullmäktige. På mötet diskuterades årsredovisningen och han gjorde ett inlägg när det övergripande ämnet arbetslösheten i Sörmland, vilken var växande, berördes. Han brukar skriva manus inför mötena så att han kan hålla talartiden på tre minuter. När han gjorde sitt inlägg följde han manuset ordagrant. Han blev avbruten när han sagt ”Under året har Migrationsverket i sin brist på vishet placerat ett antal sydsudanesiska kvotflyktingar i Sörmland. Det hör till saken att befolkningen där är bland de folkslag som har lägst intelligens i hela världen, vilket är väl belagt i forskning”. Enligt honom hade detta betydelse för arbetslösheten och hur detta påverkar regionen framöver. När en årsredovisning behandlas bör den inte bara ”prickas av” utan man bör lära sig av den inför framtiden. Forskare, såsom Richard Lynn och Tatu Vanhanen i boken ”IQ and the Wealth of Nations”, har gjort studier som stödjer hans påstående. För honom är intelligens och IQ synonyma begrepp. Han borde ha använt begreppet HDI (Human Development Index) istället. Detta är ett begrepp som FN använder och som mäter välbefindandet i olika länder utifrån olika faktorer. Han har största sympati med Sydsudan och anser att landet behöver stöd. De har haft ett svårt läge. Det är inte klokt att flytta dessa människor till Sverige eftersom

de har svårt att få ett arbete här. Udden i det han sade var inte riktad mot sydsudaneser utan mot svenska politiker.

Tomas Borin har vittnat på åklagarens begäran: Han är ordförande i regionalfullmäktige sedan hösten 2018. Fullmäktige hade vid den berörda tidpunkten 42 ledamöter. Därutöver närvarade fyra-sex tjänstepersoner. Ämnet på mötet var årsredovisningen för föregående år. De gick igenom verksamhetsberättelsen och ekonomin samt diskuterade hur saker hade fallit ut. Diskussionen var såväl bakåtblickande som framåtsyftande. Det beslut som skulle fattas var huruvida årsredovisningen skulle godkännas. Den som ville göra inlägg fick begära ordet och hade sedan tre minuter på sig. Mikrofon och högtalare användes. Anslaget i Bertil Malmbergs inlägg var att invandring inte är bra och att det blir en belastning. Han gjorde ett uttalande om att sydsudaneser har lägst IQ i hela världen i kontexten att de därför inte har så mycket att bidra med. I polisförhör sade han att Bertil Malmberg sade att intelligensnivån är sämst hos sydsudaneser som har lägst IQ. Idag minns han att termen "IQ" användes. När Bertil Malmberg gjort uttalandet gick han fram till denne och avbröt anförandet. Han påtalade för Bertil Malmberg att uttalandet var olämpligt. Sedan fick Bertil Malmberg fortsätta sitt anförande enligt sitt manus.

Marcus Pehrsson har vittnat på åklagarens begäran: Han närvarade vid fullmäktigemötet i sin dåvarande roll som politisk sekreterare. Det var totalt ca 50 personer närvarande. De som gjorde inlägg talade i mikrofon och det hördes vad de sade. I samband med en diskussion om åtgärder på arbetsmarknaden sade Bertil Malmberg något om att sydsudaneser har lägst IQ och att det därför inte är meningsfullt att rikta åtgärder mot dem. Det blev ett sorl i publiken och det märktes att människor blev upprörda. Bertil Malmberg blev avbruten av ordföranden och fick inte fortsätta.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Det saknas skäl att ifrågasätta Bertil Malmbergs uppgift om att han följde sitt manus vid tillfället i fråga. Tingsrätten utgår därför ifrån att hans inlägg hade den lydelse som

framgår ovan. Det är vidare klarlagt att hans inlägg spreds på sådant sätt som avses i den tillämpliga straffbestämmelsen. Att säga att en viss folkgrupp är bland de folkslag som har lägst intelligens i världen får objektivt sätt anses nedsättande och som ett sätt att uttrycka missaktning. Frågan är då om Bertil Malmbergs inlägg var en sakligt motiverad kritik, om det omfattas av yttrandefriheten samt om Bertil Malmberg hade uppsåt till att kränka folkgruppen.

Av Bertil Malmbergs manus framgår att uttalandet gjordes när han avsåg att diskutera arbetslösheten, vilken angavs vara högre i Sörmland än i riket i övrigt. Att göra kopplingar mellan flyktinginvandring och arbetslöshet kan utgöra en del av en saklig politisk debatt samt omfattas av yttrandefriheten. I uttalandet pekar Bertil Malmberg emellertid ut en specifik folkgrupp och det är svårt att tolka uttalandet på annat sätt än att den utpekade folkgruppen skulle vara mindre värd än andra folkgrupper. Att säga så utgör enligt tingsrättens mening hets mot folkgrupp. Även om Bertil Malmbergs övergripande syfte var att peka på faktorer som kunde påverka arbetslösheten så använde han de ovan nämnda kvotflyktingarna som exempel och uttalade sig nedsättande om dem. Han får därför anses ha haft uppsåt till den åtalade gärningen. Sammantaget så är åtalet styrkt.

Påföljd

Bertil Malmberg förekommer inte i belastningsregistret och han lever ordnat. Påföljden kan bestämmas till villkorlig dom. Den ska enligt huvudregeln förenas med böter.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ges in till tingsrätten senast den 28 oktober 2021.

På tingsrättens vägnar

Paul Magnusson

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se